

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3678/2023
04.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Весне Станквић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Панић, адвокат из ..., против туженог Друштва за реосигурање „Дунав-РЕ“ а.д.о. Београд, кога заступа Ана Лазаревић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 840/21 од 19.01.2022. године, у седници одржаној 04.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 840/21 од 19.01.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 545/16 од 10.09.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду од 14.01.2016. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоца реинтегрише у процес рада на радном месту које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због незаконитог отказа исплати новчане износе са законском затезном каматом, који су ближе наведени у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан тужени да у корист тужиоца уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала Београд доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 23.01.2016. до 31.05.2017. године на износе наведене у ставу трећем изреке пресуде. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова поступка тужиоцу исплати износ од 249.924,00 динара, са законском затезном каматом од 10.09.2018. године као дана пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 840/21 од 19.01.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, у делу става другог изреке којим је усвојен захтев

и обавезан тужени да тужиоца интегрише у процес рада, у ставу трећем, четвртном и у делу става петог изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 249.924,00 динара, са затезном каматом од дана наступања извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у преосталом делу става петог изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужиоца да се обавезе тужена да на досуђени износ трошкова парничног поступка од 249.924,00 динара плати затезну камату почев од 10.09.2018. године као дана пресуђења до дана наступања извршности пресуде. Ставом трећим изреке, укинута је решење садржано у преосталом делу става другог изреке првостепене пресуде и одбачена тужба да тужени распореди тужиоца на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено, изјавио тужени због битне поврде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка, а није дошло ни до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује, нити је дошло до погрешне примене материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по занимању дипломирани ..., радни однос код туженог на неодређено време засновао је уговором о раду од 29.09.2010. године, за обављање послова „саветник ...“. Анексом број 2 уговора о раду од 27.03.2015. године, тужилац је премештен на послове „сарадник у продаји ...“ почев од 10.04.2015. године, за које је Правилником о унутрашњој организацији и основама систематизације послова предвиђен VI/I VII/I степен стручне спреме, знање енглеског језика и познавање рада на рачунару, за које је током поступка утврђено да тужилац не испуњава, јер не зна енглески језик и није завршио одговарајућу обуку за рад на рачунару. Тужени је 03.11.2015. године изрекао тужиоцу меру опомене уз упозорење због учињене повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду и члана 111. став 2. тачка 1. Колективног уговора туженог, због недовољног залагања тужиоца да радне обавезе извршава квалитетно и благовремено и да не ремети процес рада. Тужени је 20.11.2015. године тужиоцу изрекао и меру опомене уз упозорење због непоштовања радне дисциплине утврђене општим актом послодавца са најавом отказа на основу члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду и члана 111. став 3. тачка 8. Колективног уговора код туженог због неоправданог одсуства у току рада у назначеним данима. Након тога, тужени је 24.12.2015. године поново упутио тужиоцу упозорење због непоштовања радне обавезе, а 28.12.2015. године упозорење због непоштовања радне дисциплине. У одговору на упозорење тужилац је навео да тужени није организовао одговарајућу обуку из области продаје ... од стране стручног лица, а да је 24. и 25.12.2015. године извршавао своје радне задатке. Тужиоцу је оспореним решењем од 14.01.2016. године отказан уговор о раду због повреде радне обавезе и кршења радне дисциплине, јер током 15 радних дана у току новембра месеца није

започео са обављањем радних задатака и није показао интересовање да приступи обуци, а 24. и 25.12.2015. године је користио одмор у трајању дужем од 30 минута.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужилац није учинио повреду радне обавезе која му је стављена на терет, нити је кршио радну дисциплину, због чега су поништили решење о отказу уговора о раду као незаконито. Наиме, према ставу суда тужилац приликом премештаја није испуњавао предвиђене услове за рад на радном месту сарадника у продаји ..., па тако нема његове кривице што није могао са успехом да испуњава радне задатке на том радном месту, а такође тужени није доказао ни да је тужилац кршио радну дисциплину тако што је користио одмор у трајању дужем од 30 минута у спорним данима.

Супротно наводима ревизије, Врховни суд сматра да су нижестепени судови правилно применили материјално право када су усвојили тужбени захтев.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...75/14), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, а ставом 3. тачка 8. истог члана закона, да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Наиме, из садржине наведене законске одредбе произлази да је кривица основ одговорности запосленог за повреду радне обавезе, при чему је терет доказивања постојања чињеница које формирају отказни разлог на страни послодавца. У конкретном случају, не постоји повреда радне обавезе тужиоца која му је оспореним решењем стављена на терет, јер тужени није доказао у чему се састоји кривица тужиоца за несавесно и немарно извршавање радних задатака, с обзиром да као послодавац није обезбедио услове рада (знање енглеског језика и рада на рачунару) који би тужиоцу омогућили да своје обавезе извршава ажурно и благовремено. У таквој ситуацији правилан је закључак суда да тужени објективно од тужиоца није могао ни очекивати успешну реализацију поверених послова, јер нема потребну тражену радну способност, због чега се неиспуњавање задатих циљева и задатака у том случају не може сматрати кривицом тужиоца, па тако нема ни несавесног и немарног неиспуњавања радних задатака.

У том смислу неосновани су и наводи ревизије, које је тужени истицао и у жалби и који су правилно цењени од стране другостепеног суда, да питање законитости премештаја тужиоца на ново радно место које је правноснажно расправљено у посебној парници (одбијен захтев тужиоца за поништај анекса) може бити од утицаја и у овом поступку, а из разлога што је ова чињеница први пут истакнута тек у жалби туженог, који није доставио доказ да исту није могао без своје кривице да изнесе раније, па иста није могла бити предмет разматрања како у другостепеном поступку, тако ни у ревизији, у смислу члана 372. став 1 ЗПП.

Супротно наводима ревизије, тужени није доказао да је тужилац одговоран за повреду радне дисциплине непоштовањем Одлуке о радном времену и начину евидентирања радног времена. Правилно су судови закључили да тужени није доказао одговорност тужиоца да је дана 24.12. и 25.12.2015. године користио дневни одмор

дуже од 30 минута супротно наведеној одлуци, јер из евиденције присуства на раду, лекарског извештаја од 11.02.2016. године и специјалистичког извештаја од 25.12.2015. године, као и из исказа тужиоца произлази да је тужилац користио паузу у наведеним данима из оправданих разлога – да би узео дознаке за боловање и отишао да прими ињекцију, а тужени за супротно није пружио доказе.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Захтев туженог за досуђење ревизијских трошкова је одбијен, јер није успео у овом поступку, па је на основу члана 165. став 2. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**